

VECKOBLADET

Nr 31 i webbform

111014

Nittio år av kamp

Lyft Kvinnors Värde

-en temaserie i fyra delar

Nr. 2 :

Nittio år av kamp för kvinnors rättigheter

Eva Schmitz, lektor i Sociologi vid
Halmstads högskola.
Föreläsning, diskussion och fika.

ABF, Bangatan 10a, Lund
Söndag 16 oktober 13.00

[Affisch](#)

Mongolisk afton

Konsert med Hosoo & Transmongolia

Sverige - Mongoliet stiftelsen serverar piroger och visar kort film i pausen.

Tid: Fredag 21 oktober kl 20

Plats: Vita Huset, Uardavägen på Östra Torn i Lund (Bakom ICA Tornet)

Entré: 100 kr (80 kr för stud)

Arrangör: SONG i samarbete med

Sverige - Mongoliet Stiftelsen och Folkuniversitetet.

Välkomna!

Workshop med Hosoo, mongolisk strupsång blir det i Vita Huset lördag 22 oktober kl 11-15

Kostnad: 500 kr (300 kr för stud och medlemmar i SONG) inkl. lunch

Anmälan workshop till [Gösta Petersen](#)

Afghanistancirkel

Vad händer i Afghanistan? Vad gör Sverige där? Kan konflikten lösas?
Från USA-stött motstånd mot Sovjets ockupation till USA-ockupation med svenskt stöd
Föreningen Afghanistansolidaritet i Skåne anordnar med ABF en cirkel i Lund.
Anmäl dig till [Anders Davidson](#), föreningens ordförande.

Juholt av Gunnar

Bara en reflektion: Juholt begärde dubbel bilersättning när han körde Oskarshamn–Stockholm i februari 2007. Han lämnade enligt sin blankett hemstaden kl. 15. Hade han tagit bussen 14.50 och sen bytt till tåg i Berga hade han varit i Stockholm kl. 19.40. Lite långsammare förvisso men gott om tid att jobba eller läsa en roman och mycket snällare mot miljön.

Noteringar från Lund och världen av Gunnar Stensson

”Inte insatt”

Tove Klette, den välvilliga liberalen.

För två år sedan sa Tove Klette i en intervju i Sydsvenskan: ”Hon måste ha hjälp. Det här måste tjänstemännen ta fatt i och hitta en lösning på.”

Det handlade om att hjälpa en elöverkänslig kvinna som lever i en vagn uppställd på en parkeringsficka vid en skogsväg.

Ingenting hände Två år senare har fortfarande ingenting hänt.

Nu säger Tove Klette: ”Det här är inget lätt fall och jag är inte insatt i vad man har erbjudit.”

Tove Klette är kommunalråd och vice ordförande i vård- och omsorgsnämnden.

Jag gissar att det finns fler exempel på Klettes favoritknep i politiken: tomma löften. Berätta gärna.

”Panic of the Plutocrats”

Rörelsen ”Occupy Wall Street ” växer. Nu planeras en jättedemonstration som ska lamslå New York.

”Panic of the Plutocrats” är rubriken på en krönika av Paul Krugman, nobelpristagare i ekonomi. De som drabbats av panik är ”den rikaste hundradelen av den rikaste procenten.”

I sin skräckpropaganda mot demonstranterna nämner plutokraterna både Lenin och Trotskij. I själva verket orsakade de med sina utstuderade finansspekulationer kraschen 2008.

Skattebetalarna räddade bankerna – och plutokraterna tog pengarna.

Nationalekonomi är ideologi, inte vetenskap

Amerikanerna Christoffer Sims och Thomas Sargent fick Riksbankens ”nobel-pris” i ekonomi för att de skapat ”prognosverktyg”.

Ett bra val, tycker Klas Fregert, docent i nationalekonomi i Lund. Men: "Hela ämnet makroekonomi kämpar med att modellerna fungerar dåligt i den nuvarande, oväntade krisen. Särskilt Thomas Sargents modeller är inriktade på optimal penningpolitik under normala förhållanden."

Eftersom modellerna inte fungerar kommer de kanske inte tillämpas och därför inte göra någon större skada. För några år sedan prisades ett par ekonomer för att de konstruerat en ny finansfiness. När de tillämpade den gick de i konkurs. Sedan kom finanskrisen 2008.

Än värre var det med Milton Friedman som 1976 prisades för monetära idéer som försatte Chile i landets värsta depression någonsin. Det krävdes en diktator, Augusto Pinochet, för att genomdriva dem."

Växande stöd för hungerstrejk mot villkoren i israeliska fängelser.

60 palestinska aktivister i Västbanken, Gaza och Israel har startat en hungerstrejk till stöd för dem som redan hungerstrejkar i israeliska fängelser.

Netanyahu införde i juni hårdare restriktioner i fängelserna. Det handlar om isoleringsceller, minskning av familjebesök, handbojor vid kontakter med advokater och förhindrande av tillgång till böcker, utbildning och nya kläder.

I söndags upprättades ett solidaritetsläger i Haifa som ett "spontant svar till de fängslade".

Tusentals samlades i Haifa, Gaza City och städerna Nablus och Ramallah mot de "förtryckande villkoren" i israeliska fängelser.

Ett tält till stöd för de hungerstrejkande som sattes upp i Nablus den 4 oktober får i genomsnitt 1500 besökare per dag.

Enligt en FN-rapport från mars 2011 hölls då omkring 6000 palestinier fängslade i 22 israeliska fängelser. /*Haaretz, al Jazeera*

Den stora förnekelsen

Vid ett möte i det internationella kärnenergiorganet IAEA i september avvisades ett förslag från arabstaterna att diskutera "Israels kärnenergi kapacitet". Det var en diplomatisk seger för Israel. Den innebär att det internationella samhället förkastar arabstaternas ståndpunkt att Israel är en kärnvapenvakt.

Men förnekelsen är inte hållbar i längden. En dag kommer Israel tvingas att skriva under ickespridningsavtalet om kärnvapen. Israel är ett av fyra länder som hittills vägrat att underteckna det. När det sker, om inte förr, avslöjas förnekelsen..

För en månad sedan genomfördes en stor försvarsövning intill den israeliska kärnenergianläggningen Dimona. Alla vet. Man kan inte i längden låtsas motsatsen. Det israeliska kärnvapnet är det farligaste i världen just nu. /*Haaretz*

Stationsområdet av Sven-Hugo Mattsson

När jag läser förslagen till hur stationsområdet skall se ut om 25-30 år, så rinner det upp ett ord: hybris. Tre arkitektkontor har fått i uppgift att komma med förslag. Alla förslagen liknar mer fiktion än verklighet.

Först kan jag tycka så här, stationsområdet behöver rustas upp redan nu, området är lätt nergånget och inte särskilt effektivt. Både Jönssons övergång och Rydes undergång borde

breddas eftersom här är väldigt trångt när många skall till och från tåget och andra bara skall passera. Hissarna i Rydes undergång borde saneras, här luktar piss. Nergången från Bangatan till Rydes måste bli betydligt större, nu trängs de som skall passera med dem som köper biljetter eller tittar på monitorer. Det finns en del annat som borde förbättras, NU.

Frågan blir, varför inte rusta upp stationsområdet bit för bit när behoven finns

Utgångspunkten är att tågresandet skall trefaldigas inom de närmaste 25-30 år? Om 30 år är vi säkert 25 % fler i Lund och i vårt omland, men kommer var och en av dessa att resa mer än dubbelt så mycket på spår, fan tro´t. Prognosen måste utgå från att tågresandet skall ta över bilandet, det tror inte jag, åtminstone i någon högre grad.

Clemenstorget

”Clemenstorget är ett slumrande torg idag... och har en jättestor potential i framtiden”, säger Anders Svensson, projektledare för idéuppdraget. Jag har en annan erfarenhet. Jag satt vid springvattnet en av de sista brittsommardagarna. Torget lever i högsta grad, torghandeln naturligtvis som väl har fått en renässans, människor korsar torget hit och dit, det gås och cyklas överallt. Det finns butiker omkring eller i närheten av torget, inte minst Malmborgs. Jag satt vid springvattnet i solen och drack upp mitt kaffe men ville inte riktigt gå därifrån, just pga all aktivitet. Människorna kommer och går, bänkarna byter ständigt ”ägare”, vid två tillfällen kom dessa hjälteburkrenhållningsarbetare som ser till att det inte ligger en massa burkar och skräpar överallt. Bägge gick igenom alla papperskorgarna och min tanke var att man väl kan sätta upp särskilda korgar för burkar så arbetet ges en rimlig arbetsmiljö.

Spårvagn

Alla förslagen utgår från att vi kommer att få spårvagn, vilket är rimligt med tanke på att det finns politiska beslut på detta. Men jag är en av skeptikerna till spårvagn i Lund. Inte av ideologiska skäl, så mycket som möjligt av resandet skall gå på spår. Hade jag bott i Malmö med sina breda gator hade jag varit en riktig tillskyndare. Skrivet därför att jag inte tror att det var en tillfällighet att Malmö en gång hade spårvagn men inte Lund. Visst finns det plats på Clemenstorget om man nu vill ta plats på ett torg som fungerar utmärkt. Men jag undrar var pengarna skall komma ifrån? Lund själv har knappast råd, man är redan för högt belånad, regionalt ser jag nog hellre en Simrishamnsbana eller en tvärbana till Kristianstad. Från staten blir det nog inga pengar den här mandatperioden.

Cykelparkering

I ett av förslagen föreslås 4000 cykelparkeringar, på ett tak över en busshållplatsanläggning. Visst, skall resandet öka trefaldigt så behövs fler cykelställ. Men idag kan man ju börja med att ta bort de 700-1000 cyklar, min bedömning, som är övergivna. Om detta kommer jag att skriva ett medborgarförslag.

I ett av förslagen föreslås Bangatan bli bilfri, bra. Genomför detta redan nu!

Om ledning och lärdomar av Stig Henriksson, kommunalråd Fagersta

Lars Ohly valde att uttrycka sig på följande sätt vid helgens besök i Västmanland:

”Vi har haft många diskussioner om de kommuner där Vänsterpartiet är som allra mest framgångsrika. Där har funnits viktiga lärdomar att dra, såväl för andra kommuner som för partiet centralt. Men erfarenheterna av vad som fungerar lokalt varierar stort över landet. Det som ger framgång i en kommun är inte nödvändigtvis det som ger framgång i en annan.

Och riktig framgång mäts inte i valresultat. Ett framgångsrikt val är ett medel, ett oftast nödvändigt verktyg för förändring - men det är samhällsförändringen som är målet. Vi har några framgångsfästen som uppvisar fantastiskt höga valresultat i kommunvalen men tyvärr så har dessa resultat knappast alls omsatts i stöd i riksdagsvalen i samma valkretsar. Det är klart att det då kan vara bekvämt att säga att det beror på partiledningen i Stockholm, men då gör man det väldigt lätt för sig. Vi är ett och samma parti i hela landet. "

Om detta finns fem saker att säga.

1. Det hade kanske varit bättre att diskutera **med** och inte **om** de kommuner där vi varit framgångsrika?
2. Vi har inte sett att man dragit några som helst lärdomar - vilka avses?
3. Om inte riktig framgång (också) mäts i valresultat; hur mäts den då?
4. Om det är bekvämt att hävda att partiledningen i Stockholm (i huvudsak) är ansvarig för valresultaten i riksdagsvalen kan man diskutera. Däremot är det svårt att komma ifrån att ansvaret för både bristen på resultat och de ständiga förlusterna nog måste utkrävas centralt.
5. I Fagersta har vi landets bästa resultat någonsin i kommunalvalen - tre val i rad. Vi hade 2010 landets tredje bästa resultat i landstingsvalet. Och vi har 55% fler röster i riksdagsvalet än vad Vänsterpartiet har i landet som helhet. Och visst kan vi och bör vi prestera bättre; vi tar gärna emot råd och stöd. Men bara från dem som har presterat bättre.

Den goda jorden av Sven-Hugo Mattsson

När det skall byggas bostäder i Lund, kommer nästan alltid upp en debatt om den goda högvärdiga jordbruksmarken. Är det då inte riktigt, att vi skall värna den goda jordbruksmark som omger Lund. Självklart, men för att klara Lunds, kommunens, behov av bostäder, p.g.a befolkningsökningen och att många vill flytta hit, trevligt, behöver vi inte gå ut på den goda jorden på många årtionden. Vi har gott om mark att bygga på genom att förtäta.

60 år

De senaste 60 åren har Lunds tätort blivit 4-5 större och det är framförallt byggandet av bostäder som gjort detta. Så problemet finns där. Till denna byggnation räknar jag också andra verksamheter som är basala, sjukhus, vårdcentraler, skolor, universitet, apotek, handel, kulturlokaler och mycket mer. Men det är sannerligen fler verksamheter som gjort Lund så mycket större. Inne i eller i kanten av har det byggts vägar, med tillhörande trafikplatser, som nästan bara nyttjas av bilismen. Dessa vägar, Autostradan, Norra ringen m.fl. har en areal som är lika stor som hela Norra Fäladen, med sina ca 7000 bostäder. Här finns också stora parkeringsplatser och p-hus. Här finns en golfbana och ytterligare en är planerad. Det finns hästgårdar. Jag har inga funderingar att föreslå att vi skall bygga på vägar, golfbanor eller hästgårdar. Jag återkommer om detta.

Däremot konstaterar jag att det finns mycket mark inne i Lund som borde bebyggas. Jag tänker på de p-anläggningar som byggdes för 40-50 åren, stora markparkeringsplatser där det borde byggas P-hus. Jag tänker på den p-yta som ligger mellan Kobjersvägen och Kaprifolievägen, jag tänker på p-ytorna vid Klosters fälad och Klostersgården med flera stadsdelar. Vi har också den jätte yta som finns under el-ledningarna på Väster. Om så Lunds kommun skall betala nergrävningarna av dessa så får vi väl göra det. Vi kan inte ha dessa ytor som nu ligger i träda. Gräver vi ner ledningarna får vi också bort den oro som finns.

Basal

En bostad är en basal rättighet. Därför är det konstigt att diskussion om den goda jorden nästan bara kommer upp när det skall byggas bostäder. Men låt oss också titta på vad den goda jorden används till, det är sannerligen inte bara säd som vajar för vinden.

Vi har som jag skrivit golfbanor. En härlig sport och jag vill betona att jag inte har någon synpunkt, i just den här diskussionen, om vad jorden används till. Men är golfbanor viktigare än bostäder? Vi har alltså hästgårdar, den som sett människors kärlek till djur och tvärtom, kan ju inte se något fel i det. Men är det viktigare än bostäder? Vi har enorma odlingar av sockerbeter. Socker är en fullständigt onödig produkt för människan. Jag bedömer att sockerbetsodlingen i Lunds kommun motsvarar mark där man kunde bygga 20.000 lägenheter. Här kan vi istället odla annat, som är basalt för vår överlevnad och därmed använda jorden bättre.

Annat

Runt Lund odlas knappast, i hög grad, tobak, råvaror till alkohol eller animalier. Men lundaborna nyttjar detta och är därmed en del av utnyttjande av jordbruksmark i Sverige och världen, jordbruksmarken måste anses global.

Jag bedömer, mellan tummen och pekfingret, att hälften av den jordbruksmark som finns utanför tätbebyggt i kommunen används till saker som knappast är viktigare än bostäder.

Men som skrivet, det finns gott om ytor inne i Lund och vi borde alla jobba för att lösgöra mark här för att, inte i onödan, nyttja viktig högvärdig jordbruksmark.

Ett eko från Guantanamo av Anders Davidson

Fångar i Afghanistan torteras systematiskt. Enligt Ekots Sten Sjöström är "uppgifterna besvärande" för USA, vars "myndigheter arbetar med till exempel den afghanska säkerhetstjänsten."

Fångar hotas med våldtäkt, fångar utsätts för elchocker, fångar piskas med kablar; könsorganen vrids om, tånaglar dras ut... FN har intervjuat närmare 400 fångar och slutsatsen är att tortyr används systematiskt. Säkerhetstjänsten förnekar – surprise? – men antar att misstag kan ha begåtts; den som ej bär skuld kastar första stenen...

Besvärande uppgifter. Vad ska då sägas om behandlingen av fångarna? Besvärande, oskickligt: Oj, vi menade inte att vrida om ditt kön så hårt! Nej, gör det så ont, när vi försiktigt drar i tånageln!

I inslaget sägs att "Nato har slutat att lämna över tillfångatagna afghaner till en del av de misstänkta fängelserna." Vänta - till en del?

Fast de utländska styrkorna lär inte kunna kasta första stenen. USA administrerar det ökända fängelset på flygbasen Bagram utanför Kabul, där fångarnas förhållanden uppges vara värre än i Guantanamo. Fångarna, människor som enbart på en misstanke, en angivelse, har spärrats in och hålls fångna utan rättegång. År efter år.

De internationella säkerhetsstyrkorna, ISAF.

Även i norra Afghanistan, i Balkh med angränsande provinser, hävdar FN att det förekommer tortyr. Där ansvarar de svenska trupperna för kontakterna med de afghanska myndigheterna.

Carl Bildt, Sten Tolgfors, Gunilla Carlsson talar tyst om sådant, om de ens bakom lyckta dörrar dryftar detta dilemma. Inte heller andra som stöder den svenska militära närvaron i Afghanistan tycker offentligt något om detta. Även media tiger, uppgifterna anses inte ens

besvärande för ansvariga ministrar.

Inte heller Sverige kan kasta första stenen. Ynkedom.

Föreläsning om internationaliseringen av fredsprocessen mellan Palestina och Israel av Gunnar Stensson

Lunds domkyrka den 9 oktober

”Jag ser mig själv som en israelisk patriot. Jag vill vara stolt över mitt land, vilket blir alltmer omöjligt för människor som jag. Som verkliga israelvänner betraktar jag dessutom enbart de som höjer sina röster mot Israels nuvarande politik. Mot ockupationen, mot blockaden. Mot kriget. Detta är riktig vänskap”. Så skriver den israeliske författaren och journalisten Gideon Levy i sin bok Gaza, mitt älskade. En krönika 2006-2011.

”Gazakriget var ett krig där det nästan inte förekom något motstånd eller några strider, ett brutalt anfall på en hjälplös, omringad och instängd befolkning som inte hade någonstans att ta vägen, inte ens ut i havet. Granater med vit fosfor som brände in i det levande köttet och flechetteammunition som spred sina spikar åt alla håll, bemannade och obemannade flygplan som spred missiler, bombningar och åter bombningar helt utan proportionalitet; hundratals oskyldiga som dog bara för att de råkade bo i Gaza.”

För Gideon är palestinierna inga abstrakta offer. De är individer. Med namn. Medmänniskor.

Susan Nathan var 56 år gammal och hade hela sitt liv varit övertygad sionist, när hon begärde israeliskt medborgarskap och flyttade till Israel. I sin självbiografiska bok ”Ett annat Israel” berättar hon hur hon kom att ifrågasätta den traditionella uppfattningen att konflikten mellan judar och israeler uppstod 1967 när Israel ockuperade Västbanken och Gaza.

”Det är en uppfattning som döljer verkligheten. Den verkliga roten till konflikten är palestiniernas materiella och emotionella förluster då de fördrevs 1948. Ingen vågar säga det, vare sig diplomater, journalister eller politiker. Men så är det. De ockuperade områdena utgör bara 22 procent av palestiniernas historiska hemland. Att bortse från det innebär att helt bortse från de förluster som drabbat hundratusentals palestinska flyktingar och miljoner av deras ättlingar. Och Israels beslag av palestinsk egendom fortsätter obevekligt, med våld eller administrativa metoder.”

”Israelerna måste ta itu med de svåra moraliska frågorna som uppstod genom sättet att bilda Israel 1948, den fullständiga förstörelsen av hundratals palestinska byar och fördrivningen av 750000 palestinier från deras hem. Först när de erkänt de orättvisor som 1948 begicks mot det palestinska folket kan de börja förbättra dagens situation.

Så talar två israeliska, judiska profetröster, Gideon Levy på den israeliska tidningen Haaretz och författaren Susan Nathan. Låt oss lyssna på en tredje, den israeliske författaren Yehoshua, vars böcker finns utgivna på svenska, senast ”Kvinnan i Jerusalem” som kom ut 2008.

Yehoshua uttalar sig i dag i tidningen Haaretz:

”Eftersom ett hemland inte bara är ett territorium utan också en grundläggande del av den personliga och nationella identiteten, är delningen av Israel i två stater inte bara den enda politiska lösningen utan också ett moraliskt imperativ. De som stjälar delar av palestiniernas land så som staten Israel nu gör måste inse att de plundrar och inkräktar på själva essensen av invånarnas identitet - och vem har större kunskap än vi har från den judiska historien om hur

dyrbar den nationella och religiösa identiteten var för judarna och hur mycket de var beredda att uppoffra för den.”

I Sydsvenskan den 20 september analyserade Ingmar Karlsson den israeliska politik som lett till dagens situation. Israel har fragmentiserat Västbanken genom att bygga bosättningar och motorvägar som palestinerna saknar tillträde till, och en mur som skiljer de två folken åt. Den ockuperade Västbanken styrs av en Palestinsk Myndighet som ekonomiskt och politiskt är helt beroende av Israel.

Oslo-överenskommelsen 1993 skulle leda till fred och en palestinsk stat inom fem år. Men hat och mord kom emellan. Den judiske bosättaren Baruch Goldstein, född i USA, stegade 1993 in i en moské i Hebron och mördade 29 bedjande, vapenlösa palestinier och sårade hundratals.

Två år senare den 4 november 1995 deltog Israels premiärminister Yitzhak Rabin i ett stort fredsmöte för att fira fredsöverenskommelsen med palestinerna som tycktes förestående. Då trädde sionisten Yigal Amir fram och mördade honom.

Extremhögern fördömer Yitshak Rabin som ”landsförrädare”. Representanter för samma extremhöger sitter nu i Israels regering.

Osloöverenskommelsen skulle ge fred och ett fritt suveränt Palestina inom fem år.

Nu har det gått 18.

Under tiden har hundratusentals bosättare flyttat in på Västbanken. De asymmetriska förhandlingarna mellan en svag beroende Palestinsk Myndighet och Israel, en av världens starkaste militärmakter, stödd av världens starkaste militärmakt USA, ledde ingenstans, samtidigt som mer och mer av Palestina förlorades.

I våras revolterade plötsligt den Palestinska Myndighetens president Mahmoud Abbas. Denne tystlåtna, vithåriga byråkrat slog brädet över ända. De resultatlösa förhandlingarna mellan Israel och palestinerna blev plötsligt överspelade.

Mahmoud Abbas deklarerade i New York Times att han tänkte vända sig till Förenta Nationerna, det främsta demokratiska organet på jorden. Han avsåg att begära att Förenta Nationernas generalförsamling skulle välja in Palestina som självständig suverän nation i generalförsamlingen.

Beslutet väckte bestörtning. Detta kunde Mahmoud Abbas väl inte mena? Hade han blivit tokig?

Det blev snart uppenbart att Abbas menade vad han sagt. Israel och USA satte igång en politisk och diplomatisk kanonad för att tysta honom. USA förklarade att Mahmoud Abbas förslag var meningslöst för USA skulle inlägga sitt veto i säkerhetsrådet. Den Palestinska Myndigheten utsattes för ekonomisk utpressning.

Det hjälpte inte. Mahmoud Abbas sänkte sitt vithåriga huvud och teg, men han stod fast. Det visade sig snart att det fanns en genomtänkt strategi bakom beslutet. Strategin fanns sammanfattad i ett palestinskt dokument.

Haaretz ledarskribent Akiva Eldar analyserade dokumentet den 30 augusti. Palestinierna kräver en oberoende palestinsk stat inom 1967 års gränser med Jerusalem som huvudstad. De kräver också en rättvis uppgörelse som garanterar de palestinska flyktingarnas rätt att återvända och att få kompensation.

Palestinerna avvisar helt förhandlingar med utgångspunkt från status quo med dess hundratals bosättningar på palestinsk mark.

Utgångspunkten är att den israeliska regeringens oförsonlighet lett till att möjligheten att lösa konflikten genom bilaterala förhandlingar inte längre existerar, något som den palestinska ledningen försökt under 20 år.

Palestinerna är medvetna om USA:s vetorätt i säkerhetsrådet. Skulle USA använda den kommer de att begära omröstning i generalförsamlingen om begränsat FN-medlemskap. USA kan inte förhindra en sådan omröstning. Ett ja ger Palestina tillträde till en rad FN-

institutioner som Internationella Domstolen i Haag, IMF och Unesco. Det ger möjlighet till processer mot israeliska krigsförbrytelser och intrång. Avsikten är att fortsätta den fredliga kampen för nationellt självbestämmande med utgångspunkt från internationell lag och internationella konventioner.

Skulle Israel och USA blockera också denna möjlighet avser Palestinska Myndigheten att upphäva sig själv, det vill säga ställa de ockuperade områdena under israelisk kontroll.

Därmed övergår palestinierna till ickevåldsmotstånd på samma sätt som de svarta i apartheidens Sydafrika. Akiva Eldar stöder som många andra israeler palestiniernas beslut att vända sig till FN.

När USA:s president Barack Obama talade i FN var tonläget hårt. Han ställde sig helt på Israels sida och tillkännagav att USA skulle inlägga sitt veto om Mahmoud Abbas gick vidare med sin ansökan. Två dagar senare lämnade Mahmoud Abbas in den palestinska ansökan om fullt FN-medlemsskap. Hans tal hälsades av generalförsamlingen med stående ovationer. Två tredjedelar av FN:s medlemsstater stöder den palestinska begäran.

Ett par dagar senare begick Israel ett nytt brott genom att bygga 1100 nya bostäder på palestinsk mark i östra Jerusalem.

Den arabiska våren har gjort den nya palestinska politiken möjlig. De arabiska diktatorerna Mubarak i Egypten, Ben Ali i Tunisien och Kaddafi i Libyen fick och behöll sin makt genom att samarbeta med Israel. Palestiniernas har samma rätt till självbestämmande som folken i Egypten, Tunisien och Libyen

När förtryckarna föll för de folkliga revolutionerna föll också det säkerhetssystem som USA, EU och Israel etablerat. Bilderna av Blair, Sarkozy och Obama i famnen på de leende torterarna blev pinsamma påminnelser om en hycklande politik.

Den israeliska regeringen insåg inte hur Israels anseende skadats av kriget i Gaza. Blockaden provocerade fram biståndsinsatser som Ship to Gaza. När israeliska soldater sköt ihjäl 9 aktivister på det turkiska fartyget Mavi Marmara, där också Mattias Gardell fanns med, reagerade inte bara araber och muslimer. Den svenske folkrättsexperten Ove Bring fördömde aktionen som kriminell.

Nästa försök att genomföra en Ship to Gaza 2011 stoppade den israeliska regeringen med diplomatiska metoder. Inget fartyg nådde fram. Ship to Gaza försvann ur media strax efter midsommar. Men triumfen blev kort. En FN-rapport om bordningen av Mavi Marmara fördömde dödsskjutningarna. Turkiet krävde en ursäkt av Israel. Israel vägrade.

Det ledde omedelbart till att Turkiet bröt de diplomatiska och militära förbindelserna. Turkiets president Erdogan reste till Kairo för att sluta förbund med Egypten.

I jakten på de terrorister som överfallit en buss i Sinaiöknen sköt israelerna ihjäl fem egyptiska gränsvakter. Det ledde till att den israeliska ambassaden i Kairo stormades och personalen skickades hem. Jordaniens kung varnade Israel och när Syriens diktator Assad störtas kommer trycket mot Israel öka ytterligare.

Vad händer just nu i FN?

I FN:s Säkerhetsråd pågår den diplomatiska kampen om ställningstagandet till Palestinas ansökan. För ett positivt beslut krävs 9 röster, dvs 2/3 majoritet. Sker det inlägger USA sitt veto.

Sedan går frågan vidare till generalförsamlingen. Där kommer Palestina med stor säkerhet att erhålla begränsat medlemskap. Bland dem som tänker stöda Palestina i nordén finner vi Norge och efter valet också Danmark.

I fredags röstade Unesco om Palestinas medlemskap. 40 röstade för, fyra mot och ett tiotal lade ner sina röster. USA hotade med att stoppa de ekonomiska bidragen till UNESCO.

Vi får snart reda på hur det går i Säkerhetsrådet och Generalförsamlingen. Därmed är

förutsättningarna klara för den fortsatta kampen i FN och förhandlingarna med Israel.

Sista ordet går till förespråkaren för ett annat Israel, Susan Nathan.

”Min son har fått en sionistisk uppfostran och tillbringat en stor del av sin ungdom på kibbutzer. Jag har visst tio gånger förklarat galenskapen i det hela för honom.

”Hur tror du att judarna i försakingringen ska kunna hantera detta”, frågade han mig.”Jag kan se att det du visat mig inte är vad jag uppfostrades att tro, att det finns en helt annan historia som jag inte kände till. På en enda dag försöker du ändra mitt perspektiv. Du visar mig att allt som jag tror på är en förfalskning.”

”Min Aliya, mitt återvändande från försakingringen till Israel, ledde till att jag måste ifrågasätta min ideologi och den nationalism som underblåste den. Jag tycker inte det räcker med att man råkat födas till jude.

Att bekänna sig till judendomen måste betyda att man tror på alla människors grundläggande jämlikhet, på allas rätt till fullständigt medborgarskap och allt vad det innebär, på människovärdets helgd och skyddet av individens värdighet.

För närvarande befinner jag mig utanför mitt lands samförstånd, men jag är inte ensam om mina tankar.”

En humanitär intervention för mycket av Lucifer

Minns ni? Det var väl för ett halvår sen som världen (den del som räknas) var upprörd över Khaddafis hot mot staden Benghazi. Libyens diktator hotade angripa en stad med stridsvagnar och flyg. Det skulle utan tvivel bli en massaker och därmed var saken klar. Det tillverkades en FN-resolution som gav en koalition av villiga möjlighet att skydda civilbefolkningen bl.a. genom ett flygförbud. USA började det hela med en rejäl omgång kryssningsmissiler och följde upp med attackplan från hangarfartyg i Medelhavet. England och Frankrike var också heta på gröten och Danmark var säkert inte långt efter och så flög F16-planen från en bas på Sicilien. Sverige anslöt sig till den humanitära interventionen under allmän uppslutning från partierna, inkl. vänsterpartiet. Det blev inget angrepp mot Benghazi.

En snabb affär?

Ja, det här skulle ju bli en snabb affär, Khaddafiregimen skulle närmast falla samman av sig själv. Men hur det var så drog det ut på tiden. Flygförbud, jo, det var visst inga regeringsplan i luften, och då kunde NATO-planen sättas in lite här och var. De svenska fotorekognosceringsplanen var flitigt i farten och var enligt nedresta svenska reportrar synnerligen uppskattade i NATO-styrkan. Inbördeskriget, ja så skulle man förstås inte kalla det, men i alla fall, det löpte på. Och NATO:s uppgift var att skydda civilbefolkningen. Det krävde förstås en del vapen till rebellerna som Frankrike och England kunde bestå med – ingen vapensmuggling där inte – och för all del också lite specialtrupper, men absolut inte i några mängder. USA hade under tiden funnit att det räckte med de egna krigen i Irak och Afghanistan och kände sig överflödigt i Libyen.

Nu gick det inte så fort. Utan tvekan berodde det på Khaddafiregimens bestialiska trupper. Ett särskilt grymt drag av regimen var, läste vi, att man lät skeppa in stora mängder Viagra som delades ut bland legosoldaterna som var svarta och bland annat räknade tuareger i sina led. Och tuareger, är inte de ett särskilt grymt släkte? Och här skulle de nu under inflytande av

kemiska medel utöva systematisk våldtäkt. Inte konstigt att rebellerna var tvungna att behandla tillfångatagna regeringssoldater med lite hårda händer.

Flygförbud?

OK, flyget hade ju inte några Khaddafiplan att kämpa mot och då var det väl naturligt att de fungerade som flygunderstöd för rebellernas marktrupper. Taktiskt flygunderstöd är guld värt, det vet vi ända från de tyska blixtkrigen till Vietnam och Irak. Och visserligen skulle man inte bekämpa Khaddafi personligen, men det var ju hans trupper som utgjorde hotet och då fick man väl se angreppen på hans uppehållsställen som ett s.a.s. utvidgat flygförbud.

Ja, det blev ju rätt lyckosamt för rebellerna efter hand med bara några få områden kvar i Khaddafitrogna händer. Sista veckan har stridsvagnar och flyg satts in i en kraftfull attack i staden Sirte. Visserligen bar det koalitionen emot att angripa en stad fylld av civila, kan man förmoda, men det sker ju i ett gott syfte.

Efterord

Kriget i Libyen är inte slut ännu ("Inte förrän Khaddafi är död!") men nog borde det vara dags för någon sorts klartext, en uppgörelse över vad som faktiskt har skett. Då är det omöjligt att inte se hela operationen som ett gigantiskt bedrägeri, en politisk aktion under låtsad humanitär fasad.

Vad gäller Khaddafi själv framstår han förvisso som en grym diktator, hatad av stora delar av sin befolkning. På hans plussida finns att oljeinkomsterna ändå verkar ha kommit befolkningen till del i form av utbildning och sjukvård i större omfattning än i andra oljerika stater. Hans insatser till stöd för andra fattiga stater i Afrika förefaller ha varit betydande – han ställde upp för ANC i Sydafrika och för antiimperialismen. Det är sannolikt det som varit grunden för de upprepade attacker han utsatts för, t.ex. av amerikanskt bombflyg under 80-talet och nu också av NATO-aktionen under FN-flagg. Det är rimligen ingen tillfällighet att de gamla kolonialmakterna Frankrike, Storbritannien och Italien har varit ledande angripare.

Legosoldater

Jag ska inte argumentera i detaljerna, men bara peka på hur nyhetsrapporteringen har varit i svensk press och bristen på kritiska röster. Själva språket har korruperats. Stor uppmärksamhet har ägnats Khaddafis "legosoldater", rekryterade både inom och utanför Libyen och inte sällan har de ju också varit mörkhyade. Men styrkorna från Frankrike, England och USA är ju lika mycket legosoldater om än inte mörkhyade. Ja t.o.m. den svenska truppen består ju av yrkessoldater, mekaniker etc. Men det sägs förstås inte. Rebellerna har tydligen försvarat sig heroiskt om än ibland oorganiserat, men på regeringssidan framhävs ständigt dess "krypskyttar", en särskilt föraktlig kategori i kriget. Jaha, sådana finns alltså bara på regeringssidan och utmärker sig för sin feiga taktik?

Ja, så kan man fortsätta, men ingen tycks granska de argument som förekommit kring Libyenkriget. Någon sorts självkritik inifrån FN eller säkerhetsrådet som satte igång det hela och lät det fortsätta? Nej. Och i svenska medier kan man väl urskilja ett element av "det är klart vi måste stötta de svenska grabbarna där nere" i behandlingen av Libyenkriget (liksom i Afghanistan)?

Opinionsbildning saknas

Samma gamla historia igen alltså. Sverige dras allt mer in i skiten och nu tycks det inte längre finnas någon antiimperialistisk opinion som gör sig gällande.

Att dela landet Israel i två stater är ett moraliskt imperativ av A B Yehoshua. Övers. G Stensson

**Föreställningen om ett judiskt hemland har dominerat diskursen under årtusenden,
men nu måste vi nå definitiva slutsatser**

A. B. Yehoshua

Det finns inget mer problematiskt begrepp beträffande den judiska identiteten än begreppet hemland (moledet). Ändå är det grundläggande och naturliga förhållandet till ett hemland en hörnsten på vilken varje nationell identitet grundas. Det är viktigare än ett gemensamt nationellt språk, en gemensam religion och gemensam historia. Utan ett grundläggande förhållande till ett hemland – något som ofta jämförs med förhållandet till en moder – blir den nationella identiteten instabil och ihålig.

Men den judiska nationella identiteten både förvånade och störde världen genom sin långa överlevnad, trots ottydligheten i förhållande till begreppet hemland; särskilt som den komplexa judiska attityden till hemlandet fortfarande i viss mån ger upphov till antisemitisk fientlighet.

”Gå ut ur ditt land och från din släkt och från din faders hus, bort till det land som jag skall visa dig.” Denna, den första mening som uttalades till den förste juden, anammades av många judar genom hela den judiska historien, antingen som ett teologiskt imperativ eller som en existentiell och ideologisk möjlighet. Abraham lämnade förvisso inte bara sin faders hus och sitt hemland; han lämnade också det nya land som var utlovat till honom och begav sig till Egypten; och trots att han själv till slut återvände till Israel, så reste också hans sonson Jakob och hans söner till Egypten för att aldrig återvända under sin livstid.

Det judiska folket uppstod alltså inte i sitt hemland, och inte heller mottog det sin Torah i hemlandet utan i öknen, en region som det passerade mellan diasporan och det utlovade hemlandet. Detta är exceptionellt; ytterst få nationer har fått sin fysiska och andliga identitet utformad någon annanstans än i sitt hemland. Efter det att det första templet hade rivits sjöng de fördrivna i Babylon med intensiv känsla, ”Vid Babylons floder satt vi och grät när vi mindes Sion”. Men när den persiske kungen efter endast 40 år uppmanade dem att återvända till Israel och bygga upp det ödelagda templet, var det bara somliga som ville återvända till Israel; och innan de gav sig iväg riktade de ilsken kritik mot dem som valde att fortsätta att leva i exil.

Under de sexhundra år som kallas det andra templets period började mer än halva det judiska folket vandra sin väg genom den antika världen och därigenom försvaga elementet av fysisk samhörighet med hemlandet. Även om den judiska nationella identiteten och religionen inte försummade hemlandsbegreppet så kom det att bli ett virtuellt begrepp. En konsekvens blev att judarna också nedvärderade betydelsen av hemlandet för de länder de gästade och kom att betrakta dem som värdshus och hotell genom vilka judarna som artiga gäster passerade, antingen frivilligt eller genom tvång.

Romarna drev inte bort judarna från Israel efter förstörelsen av det andra templet, det kan varje historiker bekräfta. Och under de 1500 åren efter det romerska imperiets sammanbrott bevakade inga romare eller andra fiender Israels gränser för att förhindra att judarna återvände till sitt land. Den gängse myten att judarna fördrevs av romarna, som spelar en viktig roll bland argumenten för judarnas historiska rätt till Israel, får inte ens stöd i den judiska liturgin som i generationer upprepat, ”På grund av våra synder lämnade vi vårt land”, och inte ”Vi fördrevs från vårt land.”

De omkring två miljonerna judar som vid den tiden bodde i Israel lastades förvisso inte ombord på romerska skepp och tvångsförvisades. Det som hände var att de gradvis lämnade landet och anslöt sig till judarna i förskingringen i hela den antika världen.

Genom doktrinen om Yavneh och dess vise slog det virtuella hemlandet gradvis rot i den judiska identiteten. Halakhan, den judiska religiösa lagen, enligt vilken det räckte att tio judar samlades för att förrätta bön, möjliggjorde historiens mest förbluffande nationella spridning. Det var inte bara en historisk förskingring utan en aktiv och dynamisk spridning som fortfarande existerar – från Afghanistan, Iran, Bukhara och Uzbekistan genom Rumänien, Turkiet, Irak och ända till Yemen och Nordafrika, hela medelhavsområdet, Ryssland med dess folk och satelliter, från Östeuropa och västerut. Och efter upptäckten av Amerika skyndade judarna naturligtvis över Atlanten och spreds över den nya världen, i norr och söder, så långt som till Eldslandet. De uteslöt inte heller Sydafrika, Australien och Nya Zealand.

Sedan början av 1800-talet, då bara 5000 av världens 2.500.000 judar levde i Israel (enligt Encyclopedia Hebraica, har 80 procent av det judiska folket bytt vistelseort. Det fruktansvärda är att somliga av offren för Holocaust inte mördades i de länder där de hörde hemma utan greps för utplånas i ett icke-hemland: i dödsläger.

Det virtuella hemland som judarna så utomordentlig väl odlat genom hela sin historia betraktades med tvivel av de andra nationerna, för att uttrycka det mildt. Det är begripligt att folk inte tycker om att deras hemland betraktas som permanenta gästhus för främlingar, även om de är artiga och fredsälskande, högeffektiva och produktiva som de judiska samhällena i allmänhet var i alla de länder där de varit utspridda i det förflutna och för närvarande.

När dessa nationers sekulära nationella identitet blev starkare och när nationalismen blev ett avgörande element i dem förvandlades det förflutnas religiösa reservationer följaktligen på många håll till konkret hat. De som var lojala med det virtuella hemlandet tvingades förvandla de länder där de bodde till verkliga hemland antingen genom någon sorts assimilering eller – om det inte fanns något annat val – genom att förvandla sitt virtuella hemland till ett konkret hemland.

I början av 1900-talet började sionismens olika fäder fresta judarna att återuppliva begreppet hemland, som hade blivit så försvagat genom seklerna. Men fanns det något tillgängligt territorium som skulle kunna fungera som hemland? Ryssarna ville inte ge upp makten över Birobidjan och inte heller ville argentinarna ge upp de områden som erbjöds av baron Hirsch. Uganda var frukten av en brittisk officers misstag, han hade glömt att fråga de afrikanska invånarna om de var beredda att förvandla sitt land till en judisk stat, för att inte nämna det förhållandet att förmodligen ingen jude någonsin satt sin fot där. Bara i Israel var det möjligt att övertala judarna – och det var inte lätt – att förvandla det virtuella hemlandet till ett riktigt land.

Men Israel var redan de arabiska invånarnas hemland och det kvittar om palestinierna definierade sig som en separat nation eller som en del av en större arabisk nation när sionismen trängde in. Palestinas kärr och ödemarker var en del av invånarnas identitet precis som Negevöknen är en del av israelernas, som inte vill ge upp en enda stenig backe där.. Kan judarna genom någon sorts fjärrkontroll ha bevarat en historisk rätt till Israel under de århundraden då de varit borta därifrån? Är det ens möjligt? Den enda moraliska rätten att förvandla det virtuella judiska hemlandet till Israels land härrör uteslutande från den förtvivlan som griper en nation som blivit dömd till döden. I sanning, det ny-gamla hemlandet

räddade hundratusentals europeiska judar som anlände dit efter Balfour-deklarationen under en tid då Amerikas och många andra länders portar var stängda för dem.

Eftersom ett hemland inte bara är ett territorium utan ett grundläggande element i den personliga och nationella identiteten är Israel/Palestinas delning i två stater inte bara den enda politiska lösningen utan också ett moraliskt imperativ. De som stjal av palestiniernas territorium, som staten Israel nu gör, måste veta att de plundrar och inkräktar på själva essensen av invånarnas identitet - och vem skulle bättre än vi kunna veta, från den judiska historien, hur dyrbar den nationella och religiösa identiteten var för judarna och hur mycket de var villiga att uppoffra för den.

Samtidigt är palestiniernas hemlands identitet nästan motsatsen till vårt hemlands identitet och förtjänar också att granskas. Jämfört med en nation som bytte hemland som en pilot består en palestiniers hemland ofta bara av en by och ett hus, vilket är orsaken till att det uppstår tragedi och kris när de fördrivs därifrån. Palestinierna i flyktinglägren i Gaza och på Västbanken befinner sig inte många kilometer från sina hem och byar som de blev fördrivna från i kriget 1948, trots att de fortfarande lever i sitt palestinska hemland. Men de känner det som om de inte bara hade fördrivits från sina hem och byar utan från själva hemlandet och så har de i 64 år fortsatt att bo under flyktinglägrens förnedrande förhållanden utan önskan eller möjlighet att rehabilitera sig i sitt hemland. Rätten att återvända till hemlandet som är legitim, förvandlades tillrätten att återvända till huset i Israel, vilket är omöjligt och onödigt.

Är det inte värt, att i denna period av politisk desperation, som överskuggar firandet av det judiska nyåret, försöka granska de gamla föreställningarna och därigenom söka efter ett genombrott?

(Yehoshua är en ledande israelisk författare. Texten ovan är en sammanfattning av judarnas verkliga historia. Den är minst lika fascinerande som myterna, men skiljer sig på många sätt från den vanliga politiska och religiösa sionistiska propagandan.)

Kulturtips

JALIBA KUYATEH & KUMAREH BAND

på Moriska Paviljongen 14 oktober kl 22:00. [Läs mer](#)

Latinamerika i fokus

FILM- OCH KULTURFESTIVAL 3-9 oktober på Spegeln i Malmö och 12-16 oktober på KINO i Lund. [Läs mer](#)

Lilla Asmodeus

En magisk och musikalisk berättelse, visuell och händelserik där våra allra viktigaste frågor tas upp - de om livet och kärleken. Möt djävulspojken Asmodeus, som är på tok för snäll och inte alls passar in bland de andra barnen i underjorden. Spelas på Moomsteatern med premiär 8 oktober.

Fre 14 okt kl. 18:00. [Läs mer](#)

Lärare för livet

9 kollegor i ett lärarrum. Ett läsår av skolstartsångest, verksamhetsplanering, kaffekoppskrig,

kärlek och död. Se skolan ur ett nytt perspektiv med humor, hjärta, en nypa satir och några droppar smärta! 14 oktober kl 19:00 på Lunds Stadsteater

[Läs mer](#)

Teaterrepubliken får barn

En föreställning för vuxna - om barn och andra vuxna. På Djäkneg 7, 17 sep till 13 nov. Fre 14 okt kl. 19:30

[Läs mer](#)

Anna Bolena

Direktsänt från The Met på Spegeln och Kino 15 oktober kl 19:00.

[Läs mer](#)

OF(F) COURSE - Reija Wäre / Scenkonstbolaget Dans

Salto! - Skånes dansfestival för barn och unga firar 15 år och därför känns det extra bra att visa Of(f) Course av finska koreografen Reija Wäre. På Dansstationen Palladium 15 oktober kl 15:00. [Läs mer](#)

Vargens Öga

Spelas i oktober på Teater Sagohusets nya scen i Malmö, Gamla Tvätteriet.

Sön 16 okt kl. 14:00. [Läs mer](#)

Malmö förr och nu - En underhållande och intressant föreläsning

Föreläsning om Malmös historia med *Andreas Wennick*. På Malmö Bryggghus i oktober. Mån 17 okt kl. 18:30

[Läs mer](#)

Vivian Buczek & Peter Asplund med Claes Crona Trio

På Palladium 17 okt. kl. 19.30

[Läs mer](#)

Alla dessa hål i livet

Fem skådespelare, en kör, scenografiskt sinnligt uppbyggda rum, ljud och vokalmusik, dofter och smaker, ljus och mörker. Allt sammanfogat till en sinnlig helhetsupplevelse av en resa genom livet. Spelas på Bastionen 19 oktober - 5 november.

Ons 19 okt kl. 19:30. [Läs mer](#)

Bohuslän Big Band med JOHN SURMAN & JOHN WARREN

Två av Europas mest kända och kreativa jazzmusiker och kompositörer på turné i oktober 2011, På Palladium 19 oktober kl. 19.30. [Läs mer](#)

Matkaravan med Hanna och Linda

med Hanna Tunberg och Linda Dahl

- smaka på våra nya matkulturer. guidade turer runt Möllevångstorget.

Ons 19 okt och Tor 20 okt kl. 16:00

[Läs mer](#)

Nisse Hellberg & Band

på Palladium 20 oktober kl 19:30.

[Läs mer](#)

Hela kulturcentralens [program](#)